Dosarul nr. 21rji-154/25 Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana
Nr. PIGD: 1-25114114-02-21rji-21102025 Judecător: Damaschin Constantin

D E C I Z I E

21 mai 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul Bulhac Ion
Judecătorii Pîslariuc Vitalie și Mămăligă Natalia

examinând în procedură scrisă, *fără participarea părților,* în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Bobeică Vasile în interesele condamnatului Talpă Ion, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 septembrie 2025, prin care s-a respins, ca inadmisibilă, cererea depusă de către avocatul Bobeica Vasile, care acționează în interesele condamnatului Talpă Ion cu privire la aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Procedura de înștiințare a părților legal executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,–

A C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond:

La 8 august 2025, avocatul Bobeica Vasile, acționând în interesele condamnatului Talpă Ion, a depus în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana cerere cu privire la aplicarea în privința ultimului a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 septembrie 2025 s-a respins, ca inadmisibilă, cererea depusă de către avocatul Bobeica Vasile, care acționează în interesele condamnatului Talpă Ion cu privire la aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Solicitările recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, avocatul Bobeică Vasile în interesele condamnatului Talpă Ion a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 26 septembrie 2025, rejudecarea cauzei şi admiterea cererii privind aplicarea Legii amnistiei nr.243/2021 în privința lui Talpă Ion, subsidiar, trimiterea cauzei spre reexaminare în aceeaşi instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului s-a indicat că, instanța de fond a interpretat eronat dispozițiile art. 1 alin.(1) din Legea nr.243/2021, reținând că actul de amnistie, se aplică exclusiv persoanelor care îşi execută pedeapsa în penitenciar. Or, legea are caracter umanitar şi general, adresându-se tuturor persoanelor condamnate care cad sub incidența articolelor 2-5, 7, 8 din lege. Condiția „executării pedepsei" nu poate fi absolutizată formal, ci trebuie analizată în raport cu situația juridică concretă a condamnatului.

În cazul lui Talpă Ion, acesta a fost condamnat definitiv şi se află sub incidența executării pedepsei stabilite, chiar dacă extrădarea din Federația Rusă a fost refuzată. Situația sa juridică nu poate fi asimilată unei persoane necondamnate, iar excluderea sa de la beneficiul amnistiei încalcă principiul egalității în fața legii (art.16 Constituție).

Relevă că instanța de fond eronat a reținut, că numai comisiile speciale din penitenciare pot iniția procedura. Această interpretare contravine chiar textului legii, care prevede expres posibilitatea sesizării instanței de către condamnat ori apărător, inclusiv atunci când, ca în speță, comisia nu există (deoarece persoana nu se află în custodia penitenciarului).

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

Conform prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței, fiind întreprinse toate măsurile necesare privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate și cercetând materialele cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de a respinge recursul declarat de avocatul Bobeică Vasile în interesele condamnatului Talpă Ion împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 septembrie 2025, ca fiind nefondat, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În conformitate cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: c) recursul este inadmisibil.

Conform art. 469 alin. (1) Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art. 295 din Codul de executare).

La caz, instanța de recurs stabilește că, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 01 noiembrie 2019, Talpă Ion a fost recunoscut vinovat şi condamnat:

- în baza art.326 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art.326 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.84 alin.(l), (2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip 2 semiînchis.

În conformitate cu art.84 alin.(4) Cod penal, la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 16 mai 2017, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2020 a fost admis apelul avocatului Spoiala Sergiu în numele inculpatului Talpa Ion, s-a casat parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Talpa Ion recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.326 alin.(1), 326 alin.(1) Cod penal și condamnat în baza art.84 alin.(1) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare, și potrivit art.84 alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă

definitivă de 3 ani și 6 luni închisoare, în conformitate cu art.90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani. În rest, sentința a fost menținută.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 ianuarie 2021 s-a admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, s-a casat parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2020, în cauza penală în privința lui Talpa Ion, în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, cu menținerea modului de executare a pedepsei cu închisoarea, dispusă prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 01 noiembrie 2019, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Talpa Ion, urmează a fi calculat din momentul reținerii. În rest sentința a fost menținută.

Totodată, prin răspunsul Procuraturii Generale a Federației Ruse nr. 81/2-362-2022 din 28 februarie 2023, se confirmă că Talpă Ion, fiind anunțat în căutare internațională de către organele de ocrotire a normelor de drept din Republica Moldova, a fost reținut pe teritoriul or. Moscova. Din același răspuns rezultă că, la 3 februarie 2023, Talpă Ion a fost eliberat de sub arest, din motivul că extrădarea acestuia în Republica Moldova a fost refuzată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 septembrie 2025 s-a respins, ca inadmisibilă, cererea depusă de către avocatul Bobeica Vasile, care acționează în interesele condamnatului Talpă Ion cu privire la aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Colegiul reține că, conform art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

În conformitate cu art. 272 alin.(1) Codul de executare, în cazul amnistiei, în temeiul art.107 din Codul penal, care liberează condamnatul de executarea în continuare a pedepsei, fie reduce pedeapsa sau o comută, instituțiile şi organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă examinează aplicabilitatea actului de clemență fiecărui condamnat şi, după caz, cu acordul condamnatului, înaintează un demers instanței de judecată competente conform art.470 Cod de procedură penală. La demers se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt şi de drept invocate. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală.

În sensul prevederilor legale enunțate, *amnistia* reprezintă o cauză care stinge raportul penal de conflict sub aspectul pedepsei, ce constă în actul de clemență al legiuitorului care, din rațiuni de politică penală sau socială, renunță la dreptul de a aplica sancțiuni de drept penal persoanelor care au comis anumite infracțiuni. Justificarea aplicării unui act de clemență, cum este amnistia, prin care persoanele,

ce au comis infracțiuni, sunt liberate de răspundere şi pedeapsă penală, necesită evaluarea unui şir de factori cum ar fi: impactul pe care îl va produce asupra societății, componențele de infracțiune şi categoriile de persoane în privința cărora urmează să se extindă actul dat, structura populației penitenciare, efectul pe care îl va produce asupra numărului populației penitenciare, frecvența aplicării unor asemenea acte şi raționalitatea aplicării actului respectiv la momentul dat.

Astfel, la data de 24 decembrie 2021 a fost adoptată şi la 31 decembrie 2021, a intrat în vigoare Legea nr.243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Conform art. (1) alin. (1), (2), (6) din Legea 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prezenta lege se aplică condiționat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2–5, 7, 8. Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor şi ai Inspectoratului National de Probațiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției. (6) Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.

Raportând circumstanțele cauzei la normele de drept enunțate, Colegiul penal constată că prima instanță a aplicat în mod corect dispozițiile legale incidente, ajungând în mod întemeiat la concluzia respingerii, ca inadmisibilă, a cererii depusă de avocat în interesele condamnatului Talpă Ion privind aplicarea actului de amnistie, întrucât acesta nu întrunește condițiile prevăzute de Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Din materialele cauzei rezultă că Talpă Ion a fost condamnat definitiv la pedeapsa închisorii, însă nu execută pedeapsa într-o instituție penitenciară din Republica Moldova, fiind stabilit că, după reținerea sa pe teritoriul Federației Ruse în vederea extrădării, acesta a fost eliberat, extrădarea fiind refuzată.

Prin urmare, condamnatul nu se află în executarea efectivă a pedepsei în sistemul administrației penitenciare naționale, astfel încât nu poate fi supus procedurii de evaluare și caracterizare prevăzute de Legea nr. 243/2021 și nici

procedurii prealabile desfășurate de comisia specială instituită în cadrul instituției care pune în executare pedeapsa.

În aceste condiții, instanța de fond a reținut în mod just că lipsa executării pedepsei într-o instituție penitenciară din Republica Moldova exclude posibilitatea aplicării actului de amnistie, întrucât caracterizarea pozitivă a persoanei condamnate pe parcursul executării pedepsei și evaluarea riscului de recidivă constituie condiții legale obligatorii pentru acordarea beneficiului amnistiei în cazul condamnaților. Totodată, în lipsa unei decizii de refuz emise de comisia specială, condamnatul nu era îndreptățit să sesizeze direct instanța de judecată cu o asemenea cerere, motiv pentru care soluția de respingere a cererii ca inadmisibilă este legală și întemeiată.

Colegiul penal constată că argumentele invocate în recurs nu sunt de natură să infirme concluziile primei instanțe, întrucât nu evidențiază aplicarea eronată a normelor de drept incidente și nici nu demonstrează stabilirea incompletă sau greșită a circumstanțelor relevante ale cauzei.

Prin urmare, Colegiul penal apreciază că încheierea contestată este legală și întemeiată, fiind adoptată cu respectarea normelor de drept material și procesual incidente cauzei, motiv pentru care recursul declarat urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 septembrie 2025.

În conformitate cu art. art. 437 alin. (1) pct. 4), 449 alin. (1) pct. 1) lit. c), art.472 Cod procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, –

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Bobeică Vasile în interesele condamnatului Talpă Ion și se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 septembrie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător ***Bulhac Ion***

Judecător ***Pîslariuc Vitalie***

Judecător ***Mămăligă Natalia***